

Upperisalerineq C - 2022

1. Ilanniartitsissutip inissisimanera

Ilanniartitsissut upperisarsiorneq inuiaqatigiit Inuit upperisarsiornerannik nunarsuarmilu upperisarsiornermik imaqrarneruvoq, ilaatigullu kristumiussutsimik tassunga ilanggullugit Inuit kristimiunnerat aamma upperisat kulturillu naapinnerat pinngitsoorani ilinniagassaapput. Ilanniartitsissummi qangali maannakkulu ileqqunik nunarsuaq tamaat isigalugu ingerlatitseqqinerit ataatsimoortinnejnarnerput. Ammasumik kinaassusersiornanilu isumaqarneq upperisarsiornermillu ilisimatusarneq tunngavigalugu qanga maannakkullu upperisat upperisanilu pingaarnerni pisut sammineqarput. Upperisarsiornermik paasinninnermi isummat allaaserinnittut, nassuaasut isornartorsiusullu samiisaqarluni ataatsimoortinnejnarput, taakkulu uperisani nutaalialasumik eqqarsaasersortarneq saqqummiunnejnarluni, tassani upperisaqarnermik pingaarerutitsinnginneq pillugu isummat. Ilanniartitsissut upperisanut aalajangersimasunut pituttorsimanngilaq. Upperisarsiorneq kulturimik paasinninnermut upperisallu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut pingaaruteqarnerannik paasinninnermut tapersiivoq aammalu maannakkut nunarsuarmilu upperisanut assigiinngitsunut atassuteqatitsilluni.

2. Ilanniartitsissummi siunertat

Ilisimasat piginnaasallu

Ilanniartut upperisanik upperisarsiornermilu isunik ilisimasaqassapput paasinnillutillu aammalu upperisarsiornermik ilanniartitsissummi oqaatsnik tunngaviusumillu taaguutinik atuisinnaassallutik.

Ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat

Upperisarsiornermi atuakkat ilanniartut nalilersorsinnaasavaat, nassuiarsinnaallugit atassuteqartissinnaallugillu. Ilanniartut aamma upperisarsiornermi upperisarsiorninggermilu piissusivinnik paasinnittarnermut tunngatillugu ilisimasaqassaput.

Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat

Ilanniartut upperisarsiornermik imatut ilisimasaqassapput upperisarsiornermik ilanniartitsissummut inuttut qiusariarsinnaallutik ilisimasanillu atuisinnaallutik. Ilanniartut nunarsuarmi sukkasuumik allanngoriartorfiusumi peqatigiittarnerullu annertusinerani kulturit akornanni inuiaqatigiinni upperisarsiornermik ingerlatsinermik ilisimasaqarneq tunngavigalugu kulturit akornanni naapitsisinnaassapput.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilanniartut upperisani ataasiakkaani upperisallu akornanni imminnut atanernik assigiinngiiaernernillu ilisimasaqassapput aammalu upperisat inunnut ataasiakkaanut, peqatigiinnut inuiaqatigiinnullu pingaaruteqassusiat pillugu ilisimasaqassallutik. Ilanniartut imminnut avatangiisinillu imatut paasinnissapput nammineq isummersinnaanermut Kalaallillu

Nunaanni inuiaqatigiinni nunarsuarmilu inuiaqatigiinni peqataanissamut ilinniartitsisummi tunngavissiisinnaallutik.

3. Ilikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Ilikkagassatut anguni

Ilinniartut uku piginnaalissavaat:

- a) inuiaqatigiit Inuit upperisarsiorneranni pingaernerit nassuiarlugit, Kalaallit Nunaanni Inuillu najugaqarfiini allani uppernarsarneqarneratut, tassunga ilanngullugu Inuit kulturiisa kristumiussutsimik Europamilu kulturinik naapitsinerat kiisalu kristumiunnginnermi ileqqutoqqat kalaallit inuunermik paasinnittarnerannut sunniutaat, aamma ulluni nutaanerusuni,
- b) kristumiussutsimi maannakkut, oqaluttarisaanermi sunniuteqartunillu pissutsit pingaernerit nassuiarlugit,
- c) nunarsuarmi upperisani ataatsimi-marlunni pissutsit nassuiarlugit,
- d) upperisarsiornermi pisut pingaernerit nassuiarlugi upperisarsiornermillu ingerlatsinermi tunngaviusumik oqariartaatsit atorlugit,
- e) ilinniartitsisummi uppernarsaatit nalilersorlugit, nassuiarlugit attaveqartillugillu, tassunga ilanngullugit uperisarsiornermi nunami namminermi avataanilu atortut qanoq isiginniariaasiannik nalilersuineq, tassa peqataasunit avataaneersumillunniit isigalugit, immaqa upperisarsiornermik isornartorsiuilluni isummat,
- f) upperisat taakkulu sunniutaannik oqaluttuarisaanerat, upperisarsiornernut nalinginnaasunut, upperisarsiornerunngitsumut imaluunniit upperisaq tunngaviginagu kulturimut eqqarsartariaatsinullu toqqakkanut tunngatillugu,
- g) upperisat inuunnermillu isiginneriaatsit inunnut, inuiaqatigiinnut kulturimullu pingaaruteqassusiannik qisuarriaateqarluni paasinninnermik takutitsineq,
- h) suliamik ingerlatsineq tunngavigalugu nammineq allallu kulturikkut naleqartitaat pillugit oqallinnernut akuuneq, taamaaliorlunilu nunarsuarmi inuiaqatigiinnut tunngatillugu pitsaassuseqartisileruni aamma
- i) ileqqorissaarnermi ajortorsiutit oqaasertalersorlugit.

3.2 Ilikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Ilikkagassatut anguniakkat:

- a) inuiaqatigiit Inuit upperisaat, ilikkagassatut anguniakkani allaaserineqarneratut
- b) kristumiuneq, tassunga ilanngullugit Testamentitoqqami Testamentitaamilu oqaasertat, kristumiussutsip oqaluttuarisaanerani oqaasertat, maannakkullu kristiussutsimi oqaasertat,
- c) nunarsuarmi upperisarsiorneq alla, tassunga ilanngullugit upperisarsiornermi pineqartumi qanga maannakkullu oqaasertat aamma
- d) upperisarsiornermi pisut pingaernerit, soorlu tusaamaneqartut, ileqqut, guutisornerit, ileqqorissaarneq, ilinniartitsissutit, uppersarsiornermi misilitakkat upperisarsiornerillu aaqqissuussaanerat.

3.3 Illassitut ilinniakkat

Illassitut ilinniakkat pingarnertut ilinniakkanik itiliissaput atassuteqartitsillunilu imaluunniit suliamik ingerlatsinerit nutaat imatut ilanngunneqassallutik ilinniartitsissummi oqaloqattuarisaanermi, maannakkut, inuaqatigiinni ileqqorissaarnermilu pissutsit saqqummersinneqassallutik.

Illassitut ilinniakkanut ilaapput sammisat ileqqorissaarnermut, filosofimut, upperisarsiornermi inunnut, upperisarsiornermi psykologimut imaluunniit upperisarsiornermi filosofimut tunngasut. Tassunga taarseriullugu ilanngunneqarsinnaapput upperisarsiornermik ingerlatsinermi sammisat tunngavilersorluakkat, tasanilu misilittakkat tunngavigalugit misissuinerit ilanngunneqarsinnaapput aammalu nammineq toqqakkamik upperisaq alla atuarneqarsinnaalluni.

Pingarnertut ilinniakkatullu illassitut ilinniakkat sapinngisamik Kalaallit Nunaanni nunallu tamat akornanni pissutsinut atassuteqartinneqassapput.

4. Aaqqissuussineq

4.1 Ilinniartitsinermik aaqqissuussineq

- a) Ilinniartitsinerni ilinniartut ilinniakkani qaffassisusiat ilisimasaallu aallaavagineqassapput.
- b) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornani ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapinngisamik isikkulerlugu.
- c) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.
- d) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut soqtigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taaamaalliluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqtiginartuuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- e) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriertortsinermi ilinniartitsissut siuariarfiusalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriertorfiusallutik, taamaalliluni ilinniartut namminneerlutik suliariaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- f) ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq inuaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Upperisat immikkuullarissutut, kulturimik oqaluttuarisaanermillu pilersitsisartut isigineqartarput, tamarmik immikkut immikkuullarissumik isikkoqarlutik ajornartorsiuteqarfiullillu, aammalu upperisarsiornermi pisut immikkoortinnerat atorlugu sanilliussilluni isiginnitqartarluni.

4.2 Suleriaatsit

Ilinniartitseriaatsit ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik atuinerannik, qisuaritarnerannik ajornakusoortumillu eqqarsariarsinnaanerannik ineriartortitsisut. Ilinniarnermi siuariartoqassaaq, ilinniartut taamaalillutik ilinniartitsissummi nammineerlutik pissarsinissamut ingerlatitseqqiisarnermillu piffissap ingerlanerani sungiusartinneqassallutik. Suleriaatsinik toqqaanerit pisuni tamani allanngorartitsinermik siuariartornermillu tunngaveqassapput, taamaalilluni allanngorartumik aaqqissuussisoqassalluni, tassunga ilanngulligit klassini ilinniartitsineq, ataasiakkarluni suliaqarneq, marlukkaarluni suleqatigiaarlunilu sulineq. Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik siullugu oqaasillit aappaattullu oqaasillit isiginiarneqassallutik, imaalillugulu ilinniartut ilinniakkanik erseqqarissumik aaqqissuussamillu saqqummiisinnaassusiat atorlugu ilinniartut tunngavilersuisarnermik piginnaasaat taperserneqarlutik.

Ilinniartitsissummi sammisanut pingaarnertut ilinniagaqarneq tassaavoq oqaasertanik nalilersuilluni, nassuaasorluni atassuteqartitsillunilu suliaqarneq. Aammattaaq pissarsiat allat atorneqassapput, soorlu assit, upperisarsiornermi atortut, nipilorsorneq, apersuineq, suliaqarfinni paasiniaalluniluunniit pulaernerri paasisat. Illisimasat tunngaviusut pisriaqartut saniatigut saqqummiinikkut qulakkeerneqassaaq, soorlu ilinniartitsissummi atuakkat, quppersakkat internetimilu paasissutissat.

IT paasissutissanik ujarlernerri, upperisarsiornermi atorunik saqqummiinermi atorneqassaaq, tassunga ilanngulligit ilinniartitsissut saqqummiineranni, ilinniartut saqqummiineranni isumasioqatigiinnernilu, immaqalu kulturi pillugu qarasaasiami nalunaarsuiffimmut ammasumut ilanngutassiornermi.

4.3 It

It ilinniartitsinermut assigiinngitsunik periuseqarluni ilaatinneqassaaq, tamatumanilu ilikkagassatut anguniakkanik sulianut aamma ilinniartitsitigut tunngavinnut kiisalu ilinniartut digitaliusumik peroriartornerinut tapertaassalluni. Internet tusagassiissutillu elektroniskiusut allat upperisanut aamma upperisalerinermi ajornartorsiutinut atatillugu tunngavissiornermi ilaatinneqassapput.

Ilinniartut ilinniartitsissummut atatillugu IT-mi sakkussat assigiinngitsut atortassavaat, aamma internetikkut atortussanut tunngavissanullu naleqqiullugu apersuusersuismik eqqarsaatigisamillu qanillattuinissamut sungiusarneqassallutik. Ilinniartut paasissutissanik ujarlernerrik sungiusarneqassapput aamma taakku qanoq naapertuutsiginerisa, siunertaasa uppernassusaasalu nalilernissaannik sungiusarneqassallutik, tamatumunnga ilanngullugu atortussat iluminniit avataanniilluunniit erseqqissaavigineqarnersut.

4.4 Ilanniartitsissummi oqaatsit

Ilanniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilanniartut ilanniartitsissummi oqaatsinik atuisarnerat ilanniartitsissummilu taaguutinik atuinerat aaqqissuussamik ineriertortinneqarluni. Ilanniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilanniartitsissutit siulianni oqaatsinik oqariaatsinillu ilanniartut piffissap ingerlanerani paasinnilluarsinnaatikkiartortillugit atuisinnaalluartikkiartortillugillu.

4.5 Ilanniartitsissutinut allanut atassuteqartitsineq

Ilanniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq piffissat ilaanni ilanniartitsissutit akornanni suliaqartoqartarluni ilanniartitsissutinilu ilisimasaqarfinnut sanilliutitsilluni. Ilanniartitsissutit akornanni atassuteqartitsinikkut upperisat sunniutaannik oqaluttuarisaanermik upperisallu inuiaqatigiinnut, politikkimut kulturimullu pingaaruteqassusiannik ilanniartut paasinninnerat siuarsarneqassaaq.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuisarneq

Ataasiakkaanik ilinniakkat pillugit ilitsersuinikkut ilanniartut ataasiakkaat ilanniartitsissutini inissimanermik qaffasissusianik ineriertornermillu ersarissumik paasisinneqassapput, tassunga ilanggullugit sanngiiffit nukittuffiillu. Semesterini tamani minnerpaamik ataasiarluni ilanniartut suliaqarnerat, peqataanerat ilanniartitsinermillu malinnaanerat nalilorseqartassapput.

5.2 Misilitseriaatsit

Misilitseriaatsit marluk ataaniittut arlaat atasseq klassinut tamanut atuarfiup toqqassavaa:

Misilitseriaaseq a

Oqaasertat siumut ilisimangeqanngitsut immaqalu atortut allat annerpaamik nalinginnaasumik marlunnik quppernillit atorlugit suliassat tunngavigalugit oqaluttarisarluni misilitsinnej.

Piareersarnissamut minutsit 24-t missaanni piffissaliisoqassaaq, piffissarlu soraarummeerfik soraarummeertumut ataatsimut minutsit 24-t missaanissapput.

Soraarummeertoq minutsit tallimat-arfineq marluk missaanni oqaluttariarsorluni saqqummiilluni aallarnissaaq. Soraarummeerneq suliassaq pillugu suliap imaanik oqaloqatigiinnertut ingerlateqqinneqassaaq. Oqaloqatigiinnermi ilinniakkanut atuarneqarnikunut allanut atassuteqartitsisoqassaaq.

Misilitseriaaseq b

Oqaasertat siumut ilisimangeqanngitsut immaqalu atortut allat annerpaamik nalinginnaasumik sisamanik quppernillit atorlugit suliassat tunngavigalugit oqaluttarisarluni misilitsinnej.

Piareersarnissamut minutsit 48-t missaanni piffissaliisoqassaaq, piffissarlu soraarummeerfik soraarummeertumut ataatsimut minutsit 24-t missaanissapput.

Qupperneq nalinginnaasoq 2400-nik naqinneqarpoq, akunnequtsiinerit ilanngullugit.

Soraarummeertoq minutsit tallimat-arfineq marluk missaanni oqaluttariarsorluni saqqummiilluni aallarnissaaq. Soraarummeerneq suliassaq pillugu suliap imaanik oqaloqatigiinnertut ingerlateqqinnejassaaq. Oqaloqatigiinnermi ilinniakkanut atuarneqarnikunut allanut atassuteqartitsisoqassaaq.

5.3 Naliliinermi tunngaviit

Naliliinermi soraarummeertut ilikkagassatut anguniakkanik qanoq angusitiginersut tunngavigalugu naliliisoqassaaq. Soraarummeertup suliamik ersarissumik paasiuminartumillu saqqusinnaasusia aammalu piffissamik soraarummeerfimmik atuisinnaassusia aaqqissuisinnaasusialu pingaartinnejassapput.

Soraarummeertup saqummiinneranik tamarmiusumik nalilersuineq tunngavigalugu karakteriliisoqassaaq.